

Το παράδειγμα του ελληνικού τοπίου

Εμπορικά ανταγωνιστική, πολιτισμική
και πολιτική ταυτότητα

09-01-2019

Κωνσταντίνος Μωραΐτης
Αρχιτέκτονας
Καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ
mor@arsisarc.gr

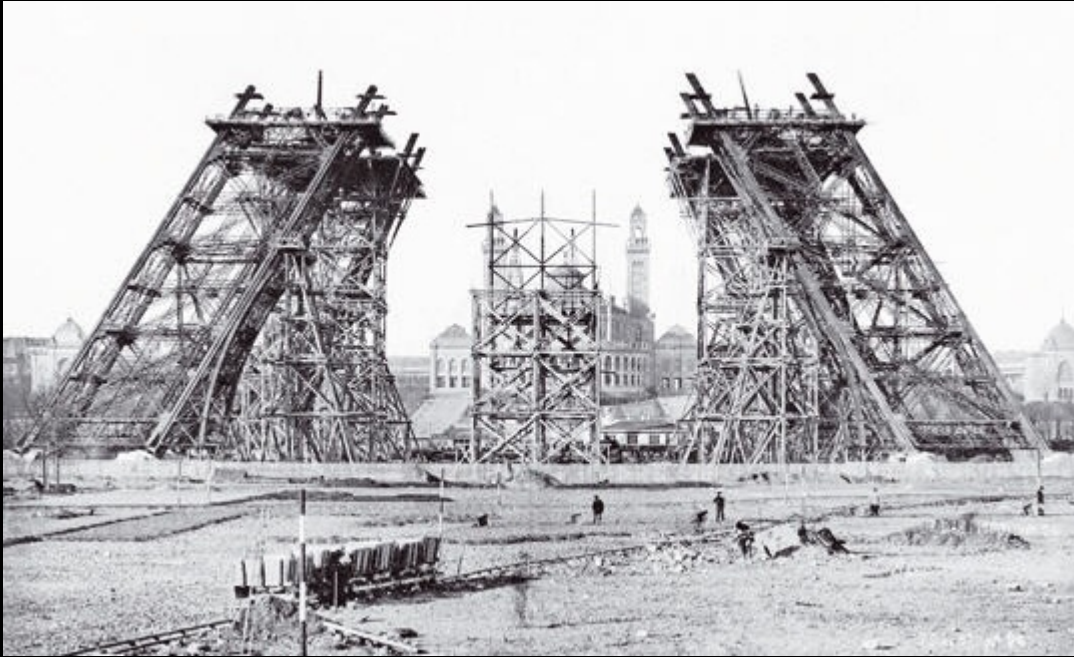
*2 - Γενικές θέσεις για τη συγκρότηση
της ανταγωνιστικής φυσιολογίας ενός
τόπου, με βάση τα χαρακτηριστικά του
Πολιτισμικού Τοπίου:*

*Η σημασία του φυσικού υποβάθρου,
με παράδειγμα εφαρμογής
την παρέμβαση στην Ευρυτανία.*

*To City ή Territory Branding,
η Φυσιολογία Αστικών ή Εξωαστικών Περιοχών και
η Ποιότητα του Τοπίου...*

*To City Branding και η
απόδοση συγκροτημένης
φυσιογνωμίας, σε πόλεις ή
σε περιοχές, αστικές ή μη,
θα περιγραφεί ...
ως προσπάθεια
συγκρότησης της ποιότητας
του τοπίου*

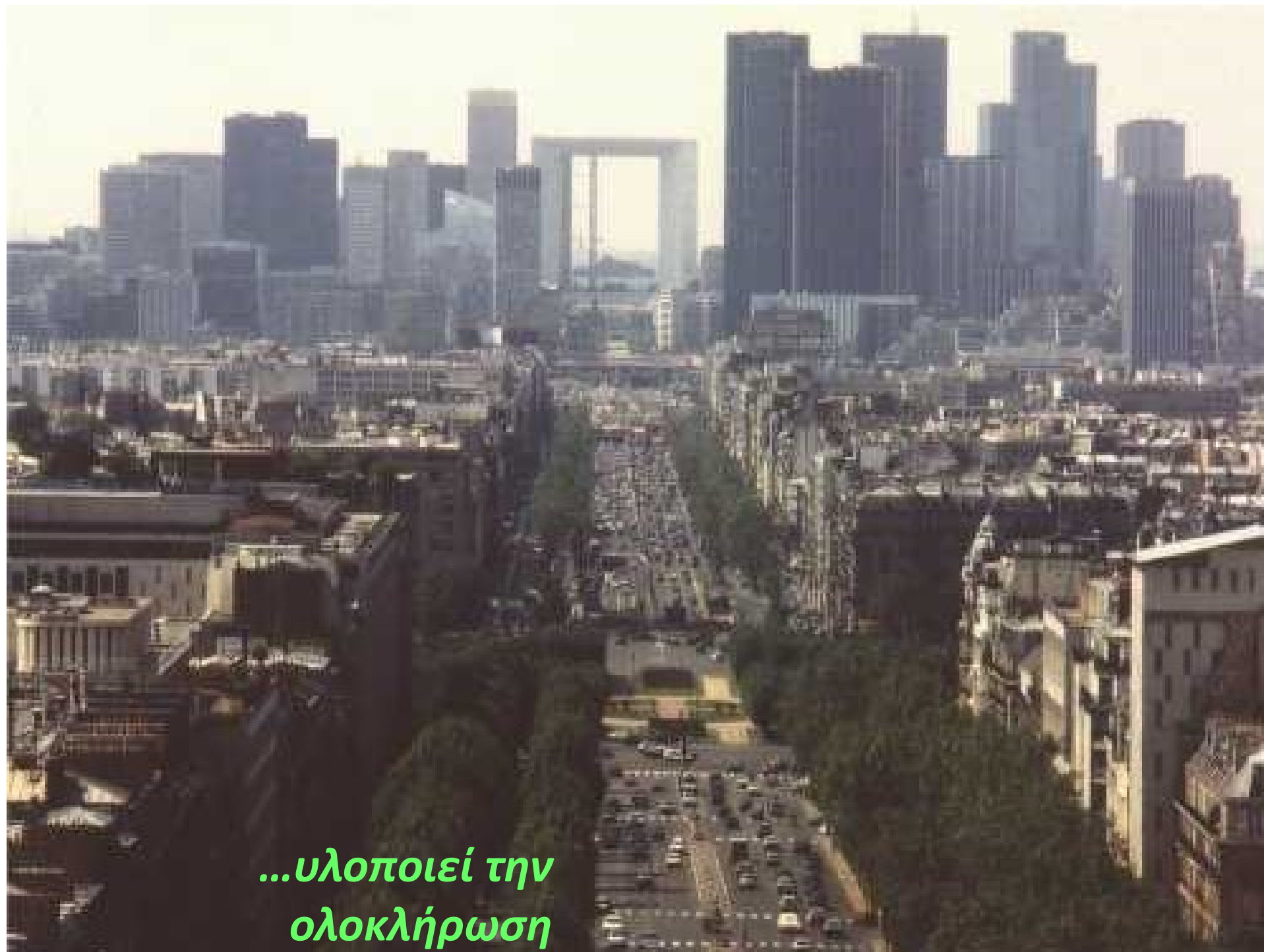

*...ως προσπάθεια
συγκρότησης της
ποιότητας του
τοπίου.*

Η Αψίδα της Defence, la Grande Arche, στο Παρίσι

*...υλοποιεί την
ολοκλήρωση*

***Η σκοπιμότητα
του City ή του Territory Branding συνδέεται βέβαια
με προφανείς οικονομικούς, εμπορικούς όρους,
όπως
με την ενίσχυση της εισροής κεφαλαίων, την
αύξηση της τουριστικής κίνησης και
την αριθμητική και ποιοτική ενίσχυση του
πληθυσμού...***

*... αλλά συνδέεται επίσης με τη
βαθύτατη πολιτική σκοπιμότητα
της ανάκτησης της υπερηφάνειας και
της αξιοπρέπεια της κατοίκησης.*

Η ιδιαίτερη σκοπιμότητα αυτής της εισήγησης έχει να κάνει με τη διαπίστωση πως η προώθηση της φυσιογνωμίας μιας αστικής ή άλλης περιοχής να εμπλέκει μια σειρά από διαφορετικές προσεγγίσεις προώθησης, αλλά εντούτοις είναι υποχρεωμένη να στηριχθεί, με τρόπο καθοριστικό και στον «φυσικό» σχεδιασμό...

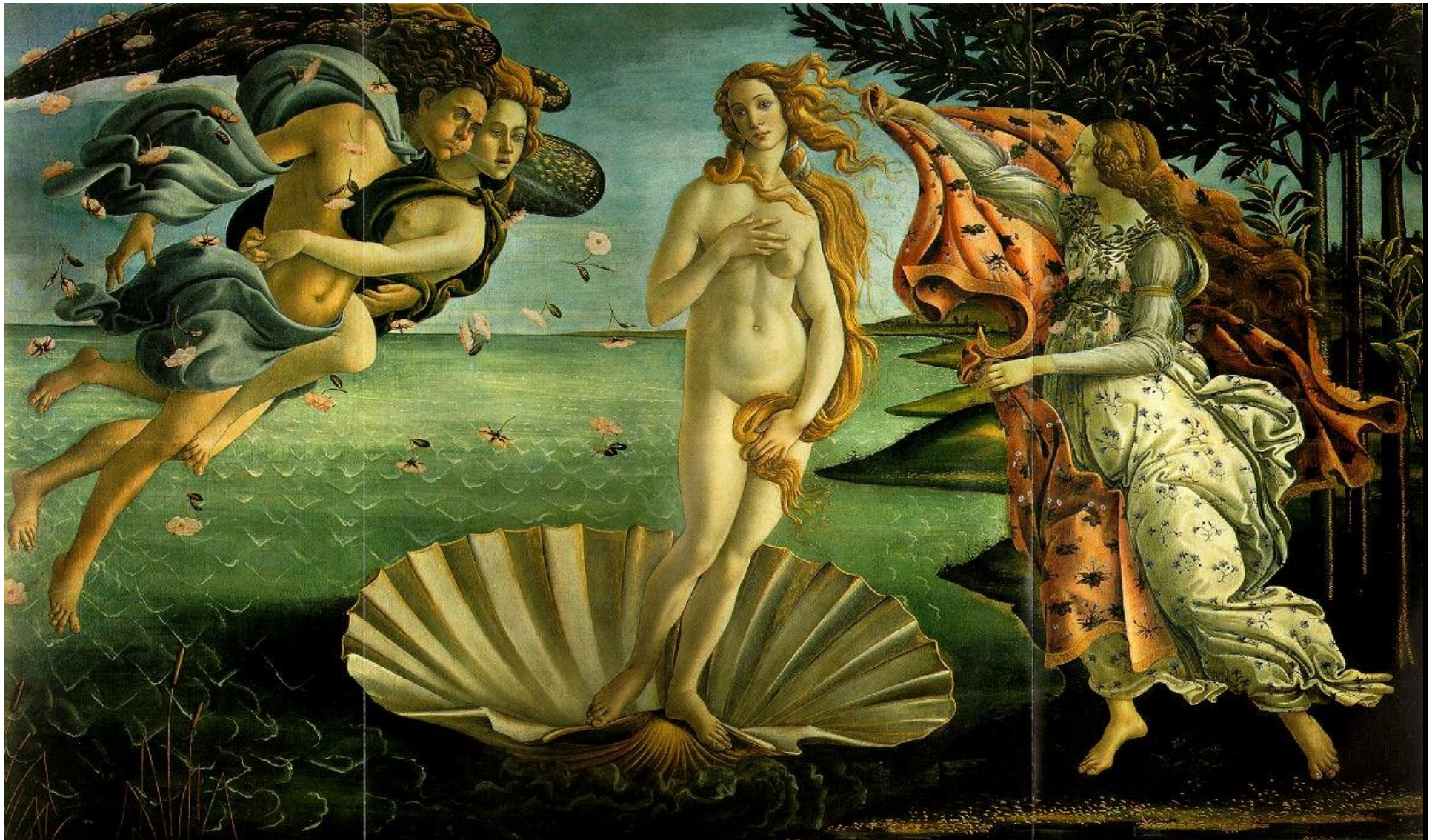
*...στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό,
στον αστικό σχεδιασμό,
στην αρχιτεκτονική του τοπίου.*

Μεθοδολογικές Παρατηρήσεις:

- *Η χρήση και ο χειρισμός του όρου «τοπίο».*

Γιατί;

*1 - Χρησιμοποιώντας τον όρο «τοπίο»,
δεχόμαστε πως ο αποδέκτης της τοπιακής
πρόσληψης, της πρόσληψης του τοπίου,
προσλαμβάνει σύμπλοκα σχήματα χωρικών ενοτήτων
και πολιτισμικών νοημάτων.*

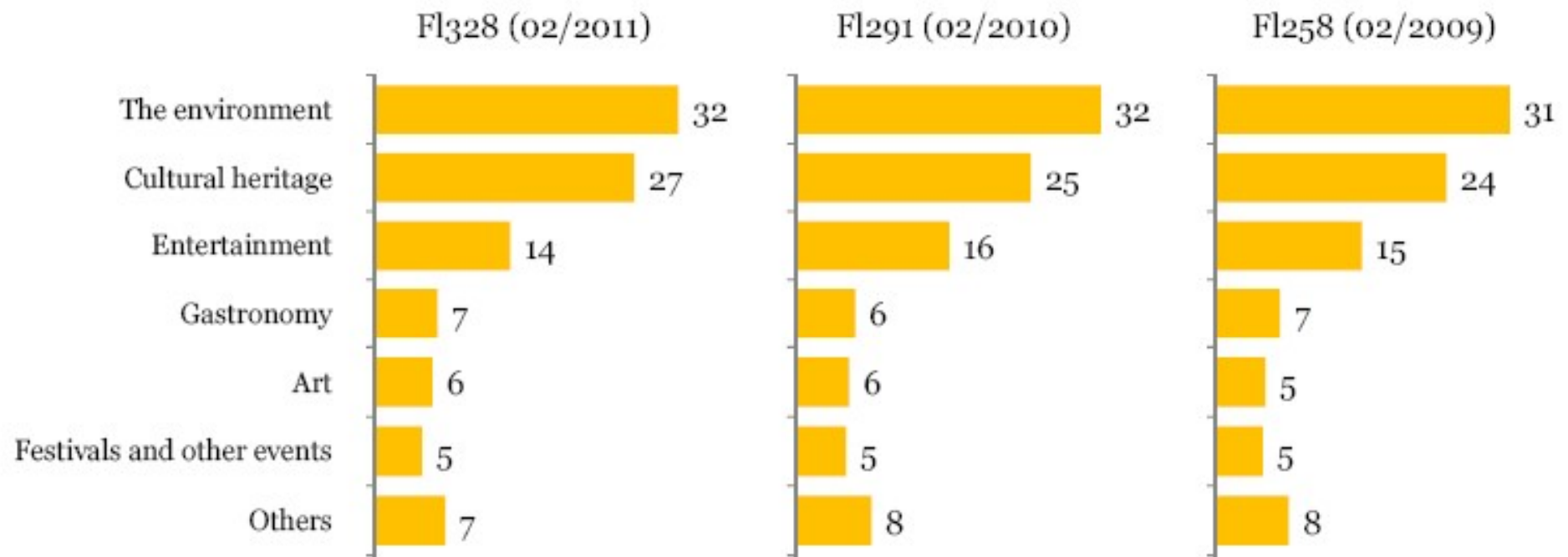

Στην Πάφο αναδύεται μια από τις σημαντικότερες αναφορές του αρχαίου και του νεότερου δυτικού πολιτισμού...

***Attractions influencing the choice of destination -
Μετρήσεις για ταξιδιωτικούς προορισμούς
στην Ευρωπαϊκή Ένωση***

Μεταλλασσόμενοι χαρακτήρες και πολιτικές στα κέντρα πόλης Αθήνας και Πειραιά

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΜΠ-ΥΠΕΚΑ

Ο συγκροτητικός ρόλος της πεζοδρομημένης Πανεπιστημίου

24.9.2010

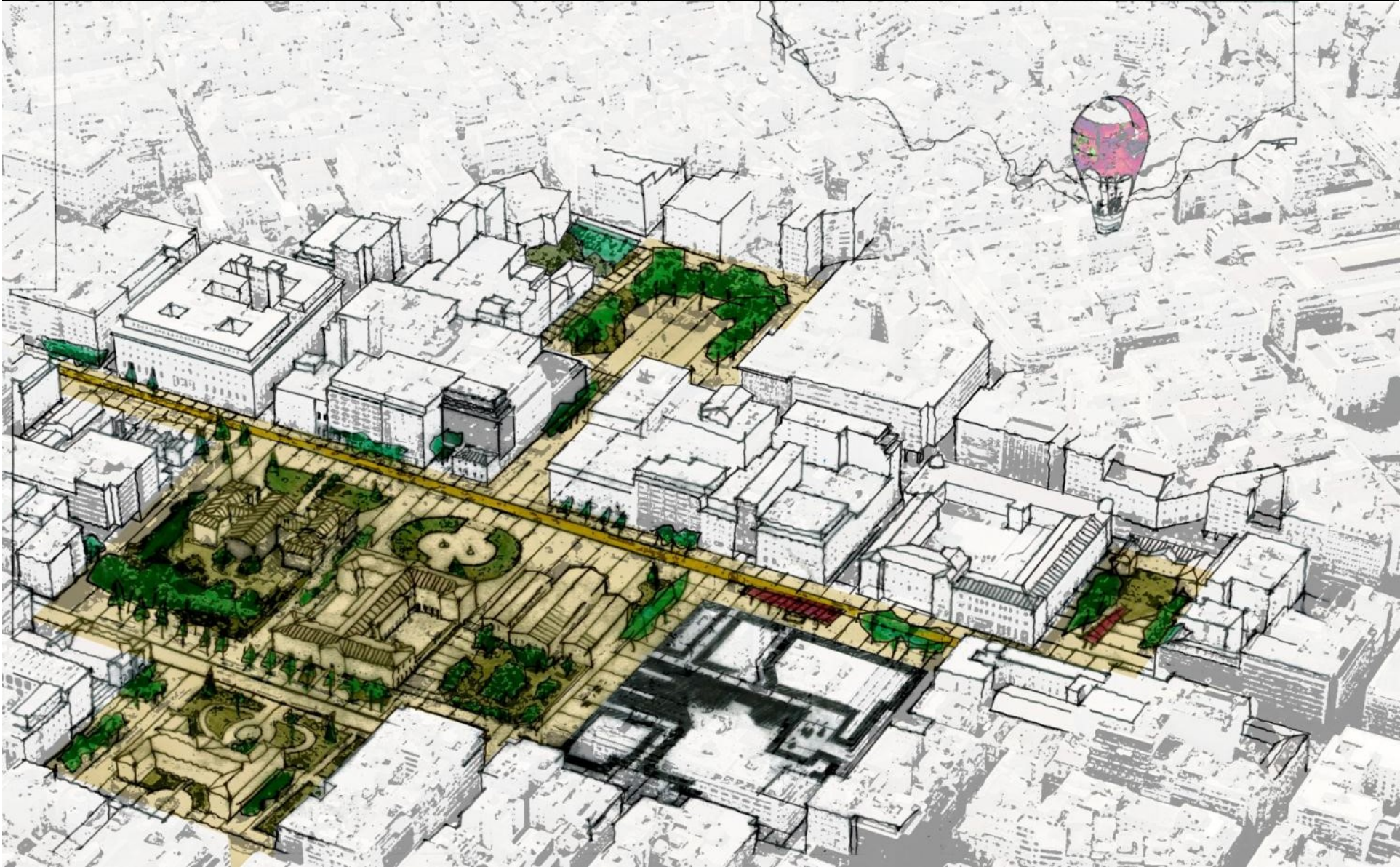

Fig. 1. Schematic diagram of the hull and deck structure.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ε.Μ.Π. – Υ.ΠΕ.ΚΑ.

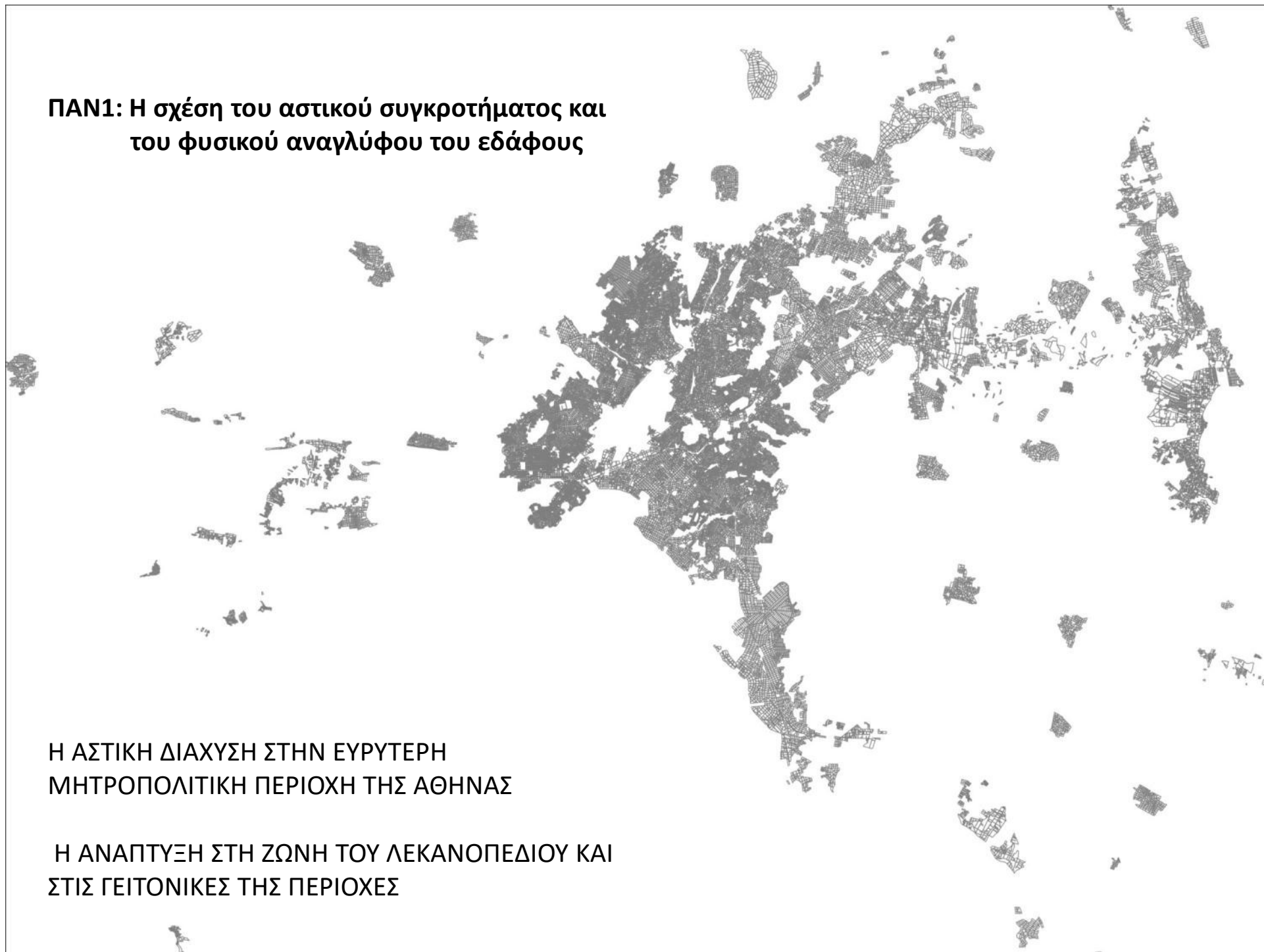
**ΜΕΤΑΛΛΑΣΟΜΕΝΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΟΛΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΙΑ**

ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

**ΑΣΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΟΤΗΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ
και
ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**

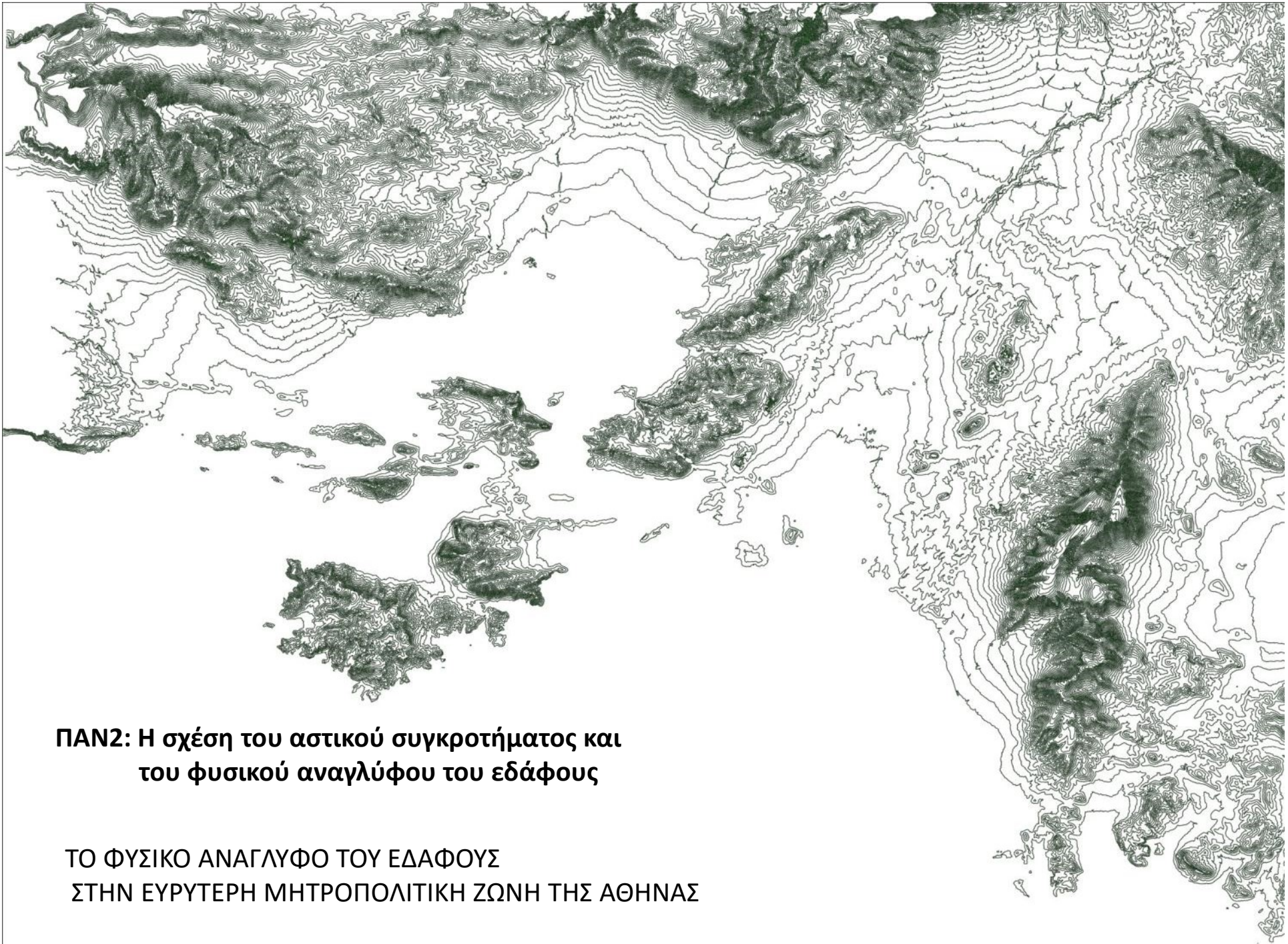

**ΠΑΝ1: Η σχέση του αστικού συγκροτήματος και
του φυσικού αναγλύφου του εδάφους**

Η ΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗ ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟΥ ΚΑΙ
ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΚΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

ΠΑΝ2: Η σχέση του αστικού συγκροτήματος και του φυσικού αναγλύφου του εδάφους

ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΑΓΛΥΦΟ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΝΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

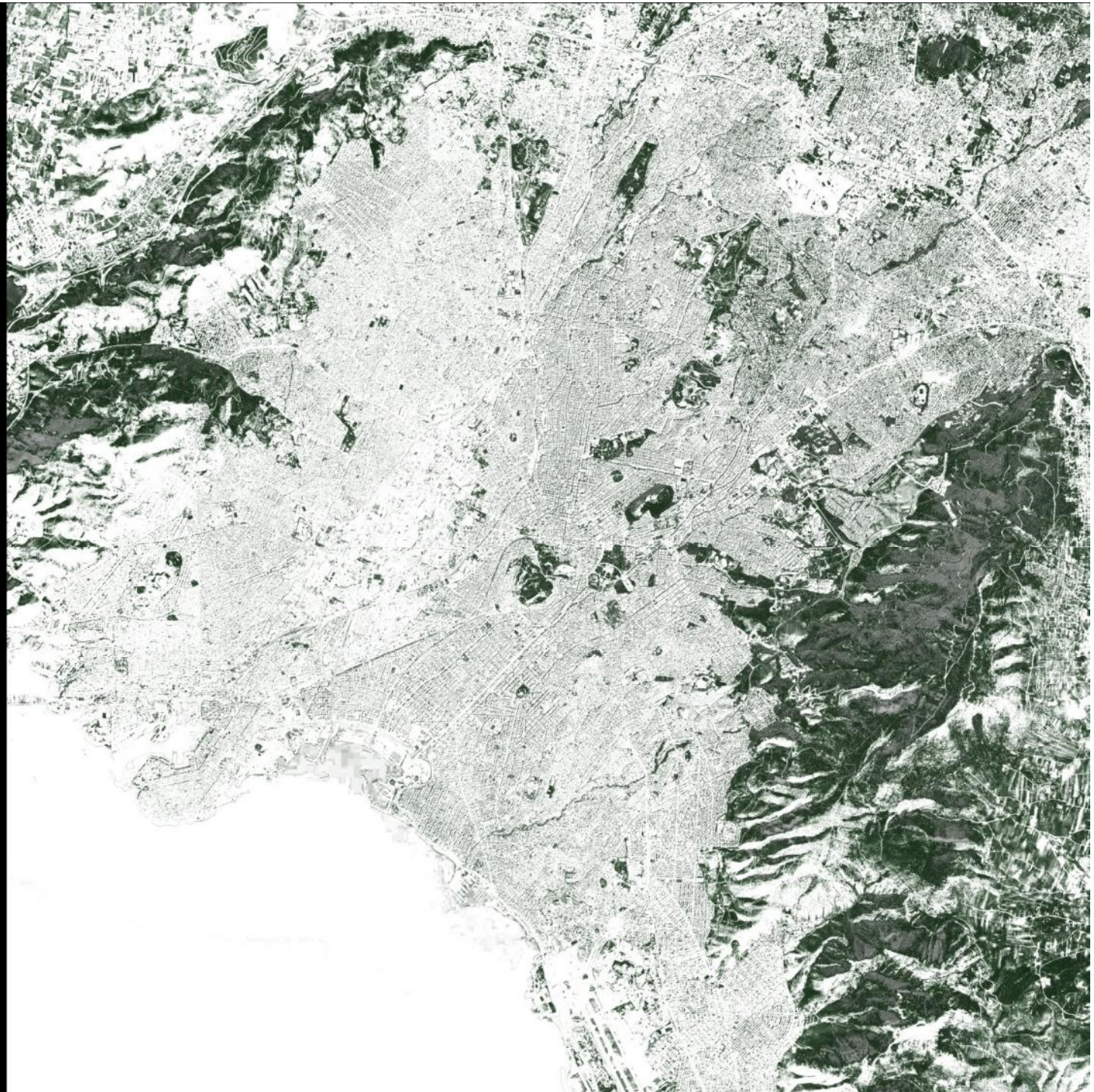

ΠΡΑΚ1
ΑΣΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΟΤΗΤΑ –
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Στρατηγικές επιλογές , οι οποίες
υποδεικνύουν
την κατεύθυνση
της αποκατάστασης της φυσικής συνέχειας
ανάμεσα στο κέντρο πόλης και
στην ευρύτερη περιαστική περιοχή

**ΠΡΑΚ 2: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική Ακολουθία**

**Υπάρχουσα κατάσταση.
Εμφανές φυσικό δυναμικό
στην
ευρύτερη περιοχή του
λεκανοπεδίου**

**ΠΡΑΚ 3: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική Ακολουθία**

**Ο καθορισμός της περιοχής
αστικής ανάπτυξης
από τα περιμετρικά όρια
του φυσικού αναγλύφου**

**ΠΡΑΚ 4: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική Ακολουθία**

**Η ανάδυση
του φυσικού αναγλύφου
στην περιοχή της αστικής
ανάπτυξης**

**ΠΡΑΚ 5: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική
Ακολουθία**

**Περιοχές φυσικού
αναγλύφου και
εκτεταμένοι θύλακες
φύτευσης
(αστικά πάρκα)
στην περιοχή της αστικής
ανάπτυξης**

**ΠΡΑΚ 6: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική
Ακολουθία**

**Περιοχές στη ζώνη του
θαλασσίου μετώπου
με δυνατότητες
εκτεταμένης φύτευσης**

**ΠΡΑΚ 7: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική
Ακολουθία**

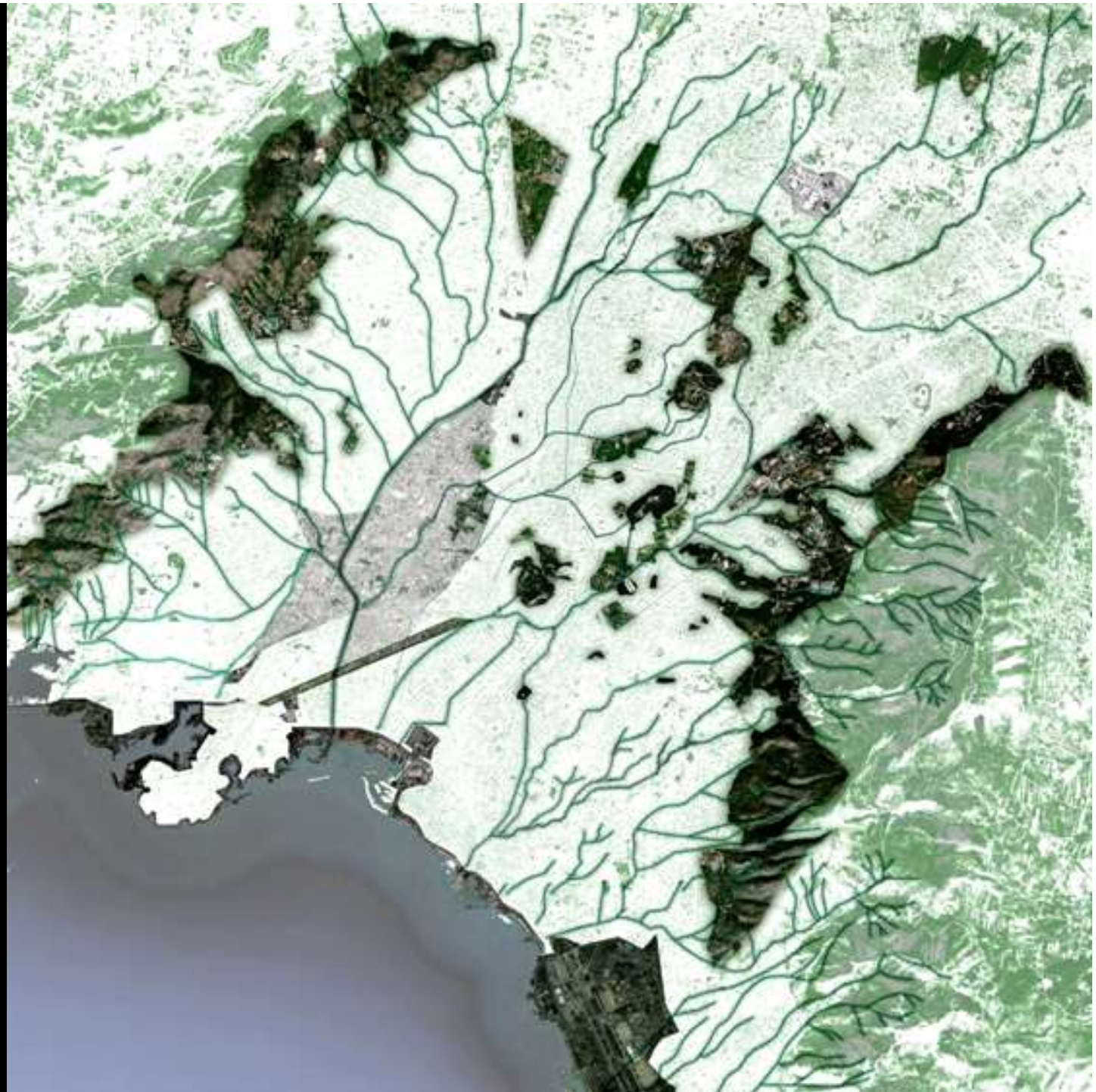
**Η καθοριστική θέση
της περιοχής του
Ελαιώνα και της
ζώνης των Μακρών
Τειχών στην περιοχή
συσχέτισης της
Αθήνας με τον
Πειραιά και η
δυνατότητα
συμμετοχής τους
στην αύξηση της
αστικής φύτευσης
του λεκανοπεδίου**

**ΠΡΑΚ 8: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική
Ακολουθία**

**Τέσσερις τυπολογίες
χώρων γραμμικής
φύτευσης
στην προοπτική
διαμόρφωσης δικτύου
«πράσινων διαδρόμων»**

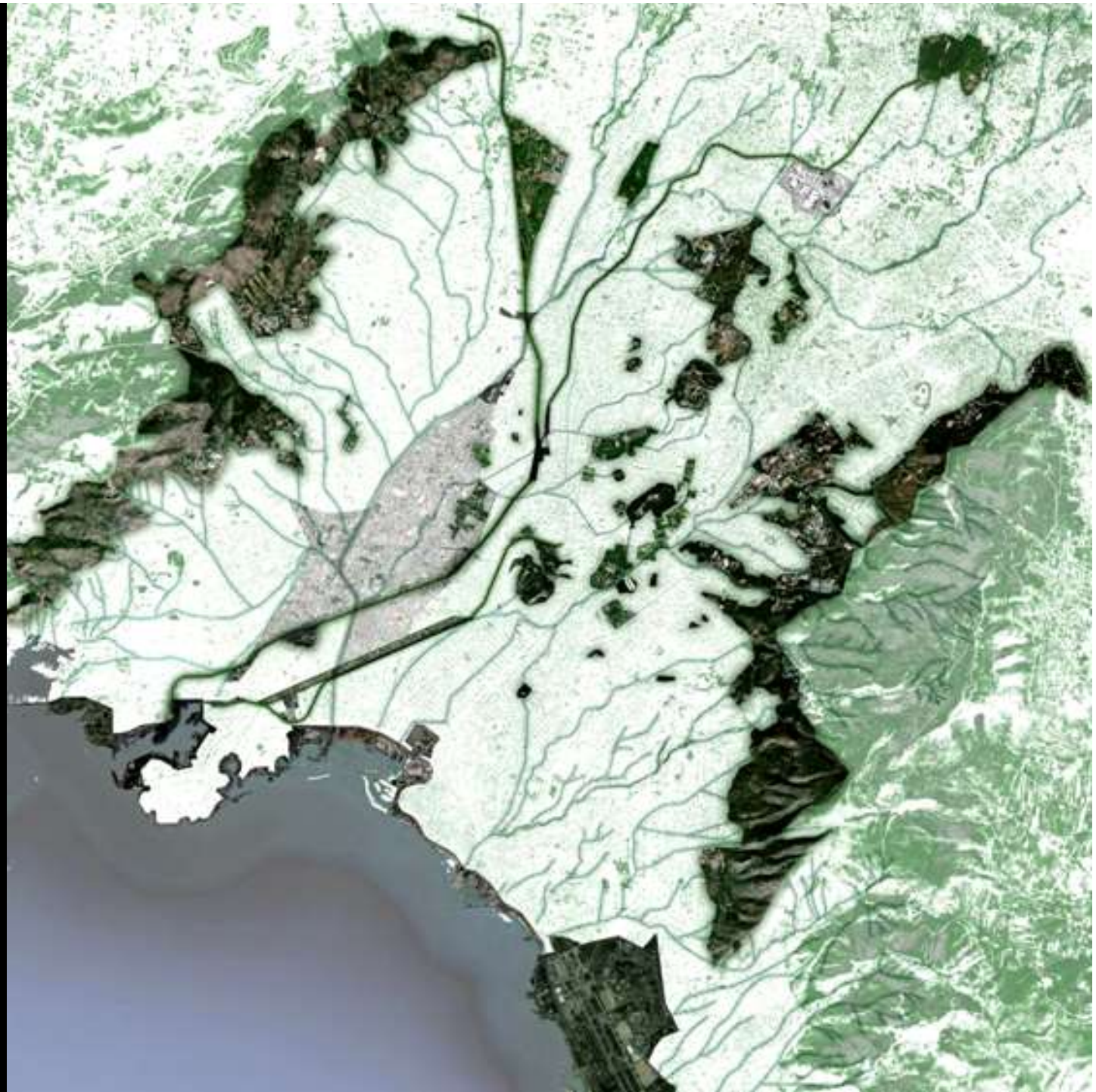
**1η τυπολογία:
Εμφανείς και
καλυμμένες διαδρομές
νερού,
ευνοϊκές για τη
δυνατότητα ανάπτυξης
αστικής φύτευσης**

**ΠΡΑΚ 9: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική
Ακολουθία**

**Τέσσερις τυπολογίες
χώρων γραμμικής
φύτευσης
στην προοπτική
διαμόρφωσης δικτύου
«πράσινων διαδρόμων»**

**1η τυπολογία:
Εμφανείς και
καλυμμένες διαδρομές
νερού
ευνοϊκές για τη
δυνατότητα ανάπτυξης
αστικής φύτευσης**
**2η τυπολογία:
Άξονες σιδηροτροχιών
(ΟΣΕ, ΗΣΑΠ)**

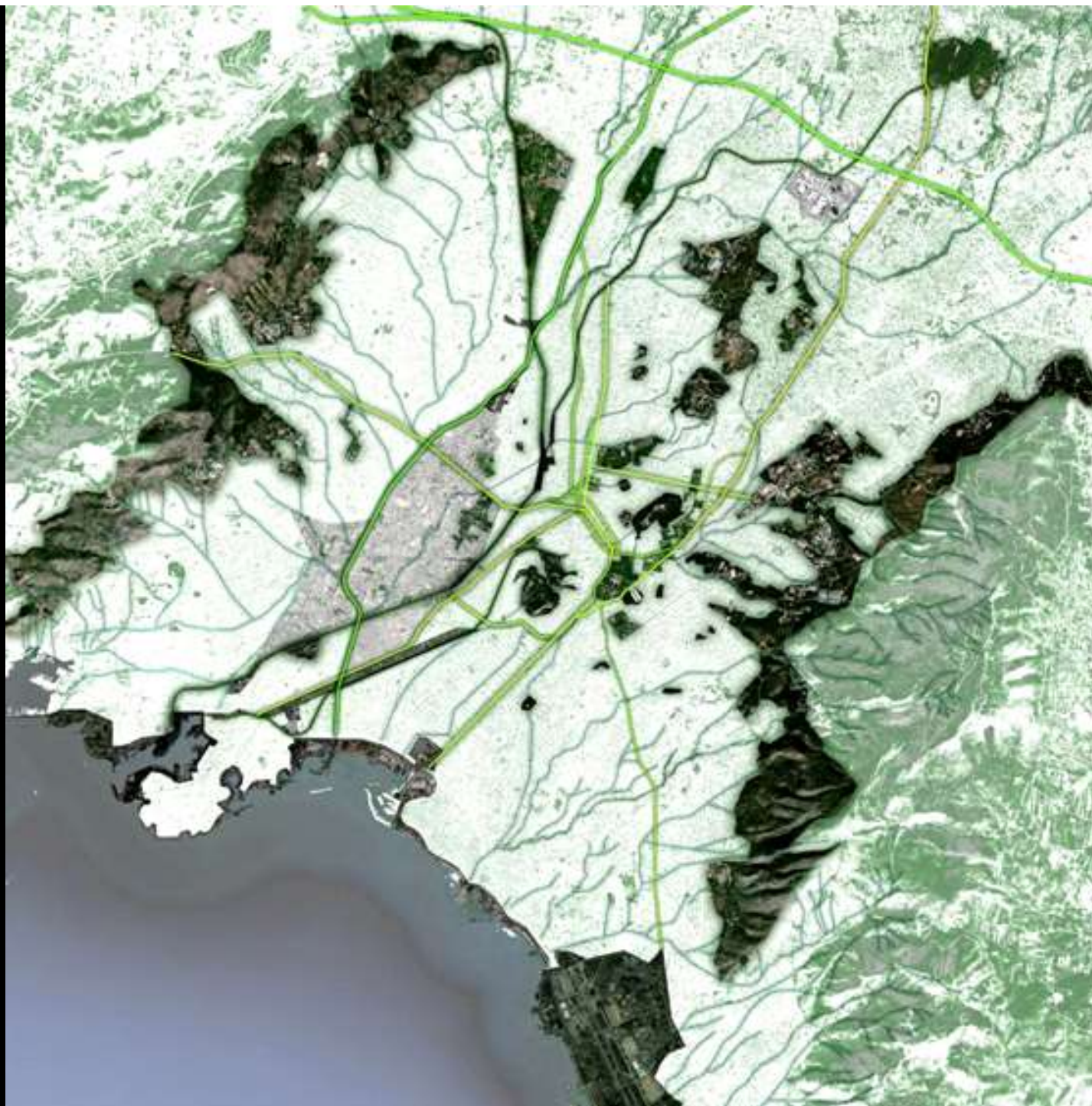

**ΠΡΑΚ 10: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική Ακολουθία
Τέσσερις τυπολογίες χώρων
γραμμικής φύτευσης
στην προοπτική
διαμόρφωσης δικτύου
«πράσινων διαδρόμων»**

**1η τυπολογία:
Εμφανείς και καλυμμένες
διαδρομές νερού
ευνοϊκές για τη δυνατότητα
ανάπτυξης αστικής
φύτευσης**

**2η τυπολογία:
Εκτεταμένοι Άξονες
σιδηροτροχιών (ΟΣΕ, ΗΣΑΠ)**

**3η τυπολογία:
Βασικοί Οδικοί Άξονες
(Εθνική Οδός, Σημαντικές
Λεωφόροι κτλ.)**

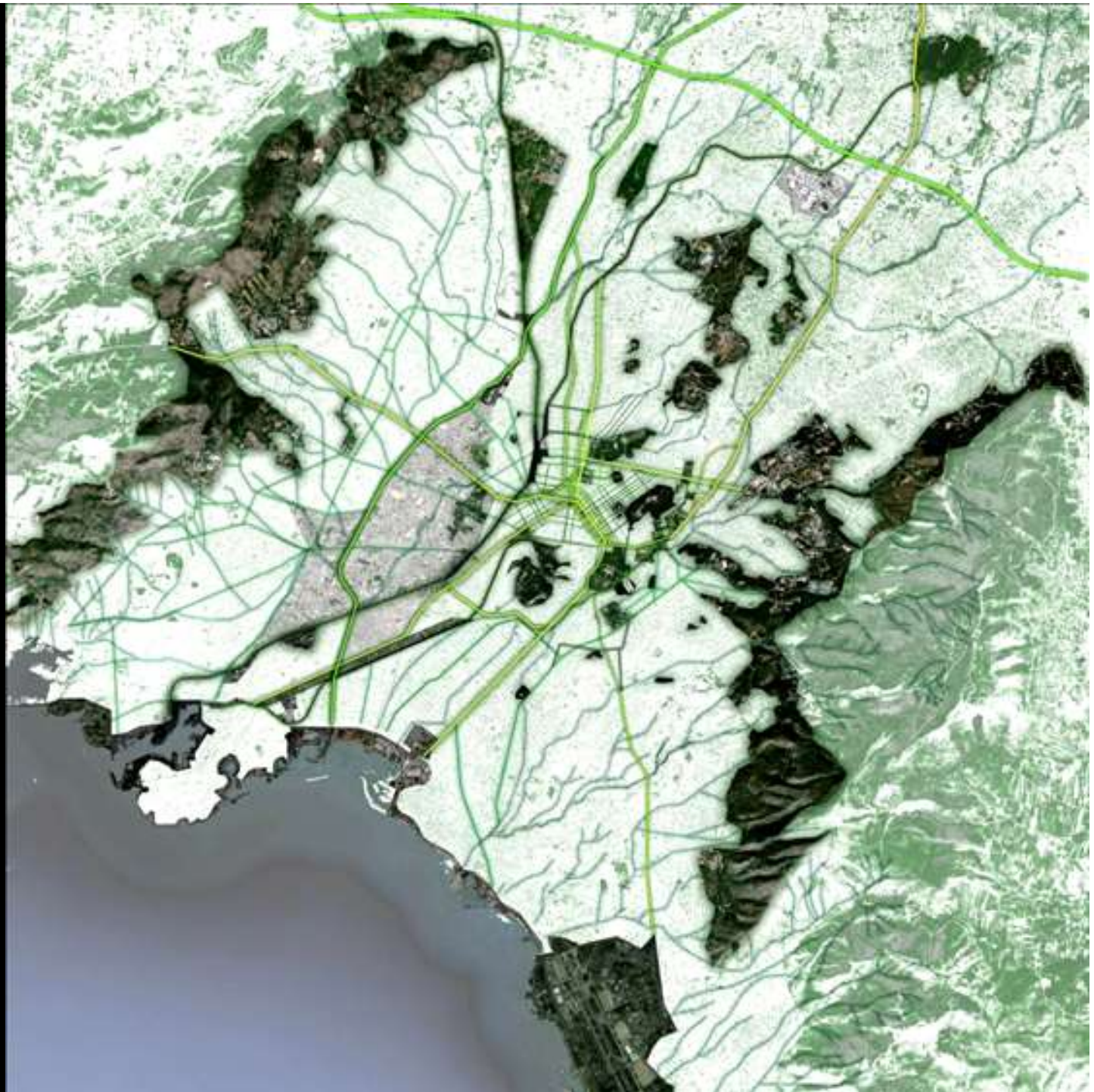
**ΠΡΑΚ 11: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική Ακολουθία
Τέσσερις τυπολογίες χώρων
γραμμικής φύτευσης
στην προοπτική
διαμόρφωσης δικτύου
«πράσινων διαδρόμων»**

**1η τυπολογία:
Εμφανείς και καλυμμένες
διαδρομές νερού
ευνοϊκές για τη δυνατότητα
ανάπτυξης αστικής
φύτευσης**

**2η τυπολογία:
Άξονες Σιδηροτροχιών (ΟΣΕ,
ΗΣΑΠ)**

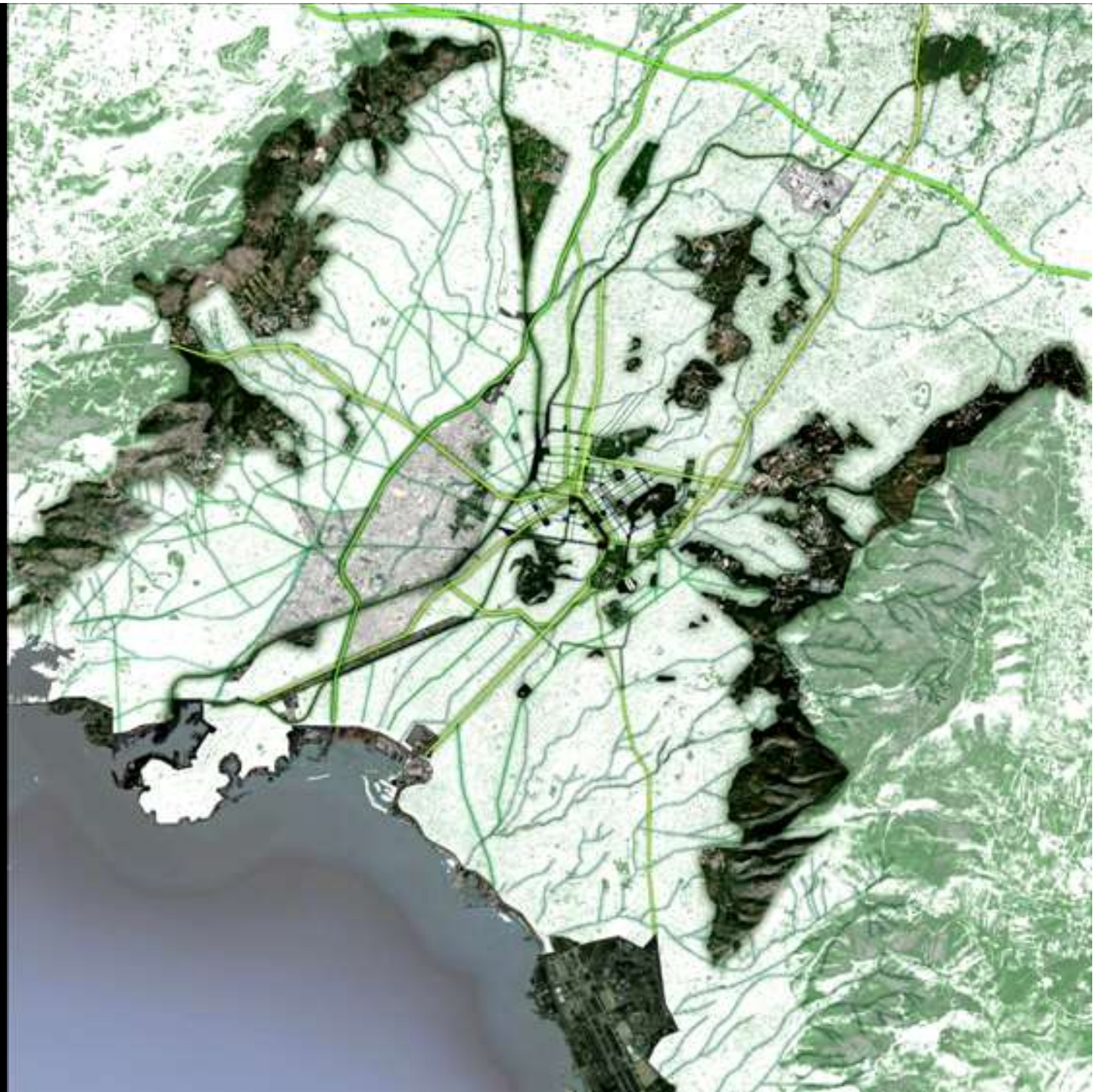
**3η τυπολογία:
Βασικοί Οδικοί Άξονες
(Εθνική Οδός, Σημαντικές
Λεωφόροι κλπ)**

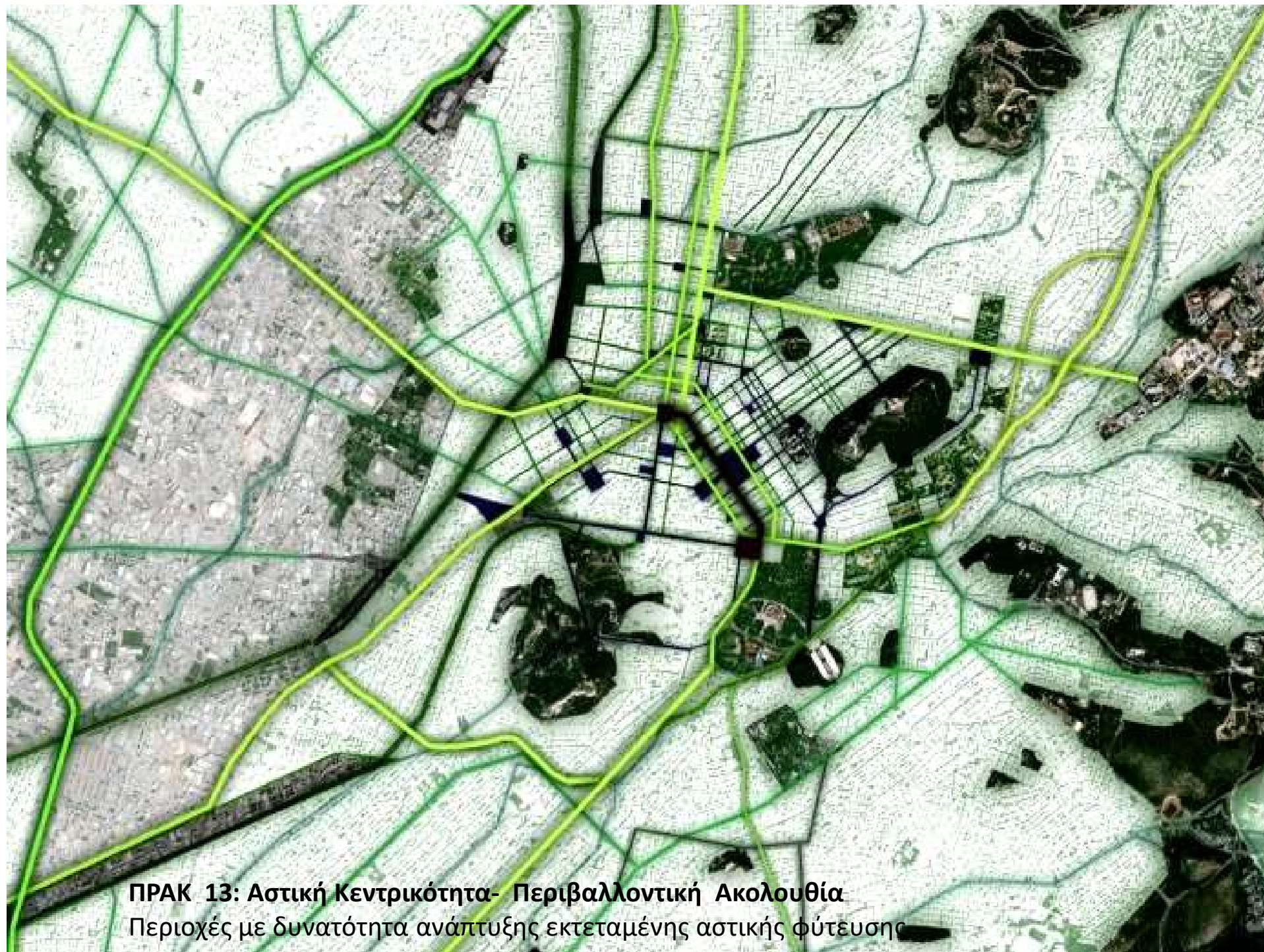
**4η τυπολογία:
Οδικοί Άξονες
δευτερεύουσας σημασίας**

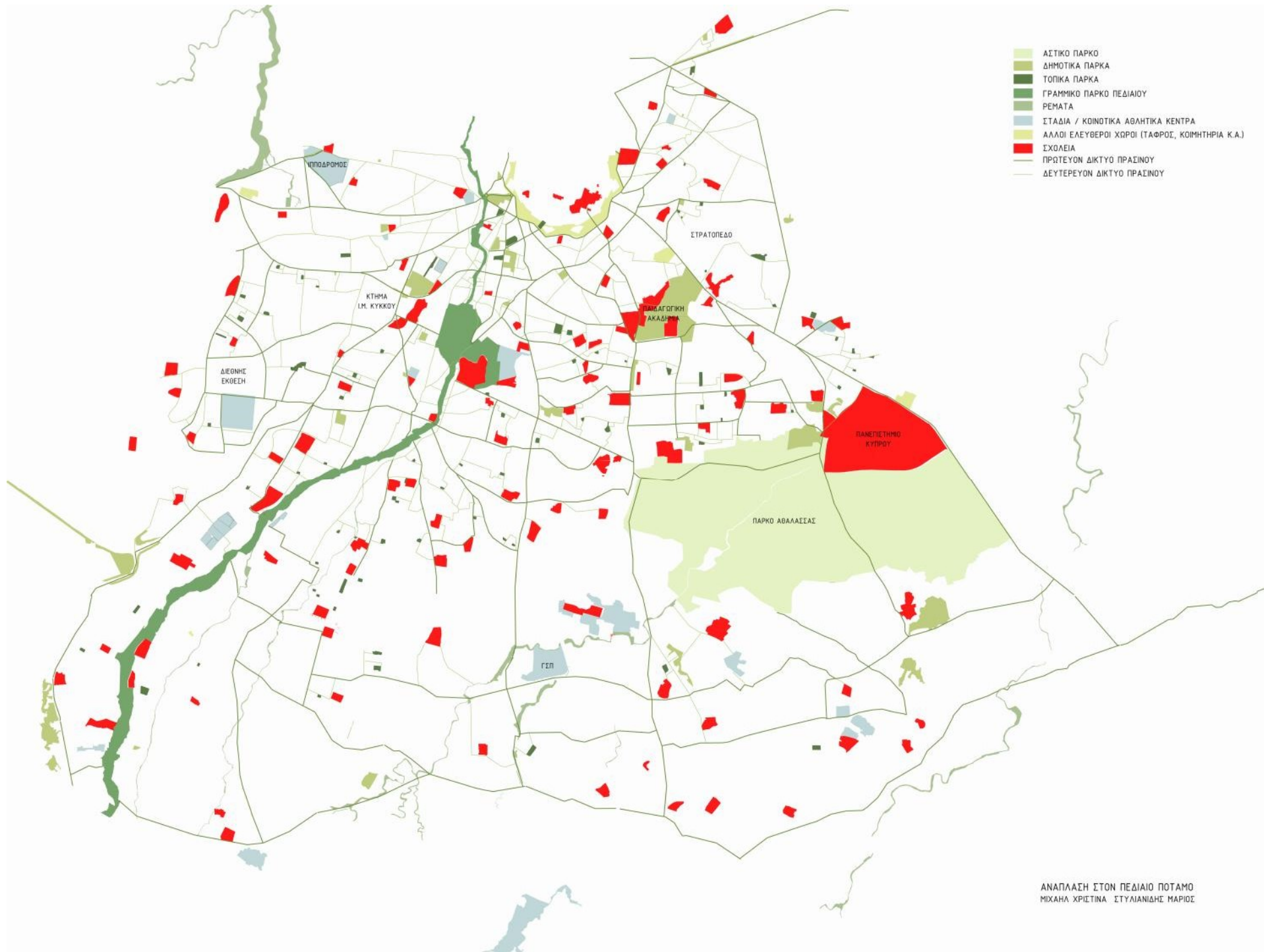
**ΠΡΑΚ 12: Αστική
Κεντρικότητα-
Περιβαλλοντική Ακολουθία**

**Περιοχές με δυνατότητα
ανάπτυξης εκτεταμένης
αστικής φύτευσης
(Μακρά Τείχη – Ελαιώνας)**

ΠΡΑΚ 13: Αστική Κεντρικότητα- Περιβαλλοντική Ακολουθία
Περιοχές με δυνατότητα ανάπτυξης εκτεταμένης αστικής φύτευσης

- ΑΣΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ
- ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ
- ΤΟΠΙΚΑ ΠΑΡΚΑ
- ΓΡΑΜΜΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΕΔΙΑΙΟΥ
- ΡΕΜΑΤΑ
- ΣΤΑΔΙΑ / ΚΟΙΝΩΤΙΚΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
- ΆΛΛΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ (ΤΑΦΡΟΣ, ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ Κ.Α.)
- ΣΧΟΛΕΙΑ
- ΠΡΩΤΕΥΟΝ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
- ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΣΤΟΝ ΠΕΔΙΑΙΟ ΠΟΤΑΜΟ
 ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ ΜΑΡΙΟΣ

URBAN BIOTOPE IN PIKRODAFNI'S STREAM diploma project / november 2011 / students: A. Androulakakis, T. Tzanavara / supervisors: K. Moraitis, assoc. Professor - M. Markou, lecturer

**Αστικός Βιότοπος στο ρέμα της Πικροδάφνης στην Αττική.
Διπλωματική εργασία στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ,
Νοέμβριος 2011.
Σπουδαστές: Α. Ανδρουλακάκης και Τ. Τζαναβάρα.
Υπεύθ. Διδάσκοντες: Μ. Μάρκου, Κ. Μωραΐτης**

Το πρώτο ή ορθότερα το δεύτερο δημόσιο αστικό πάρκο της Αγγλίας. Το Birkenhead Park, σχεδιασμένο από τον Joseph Paxton

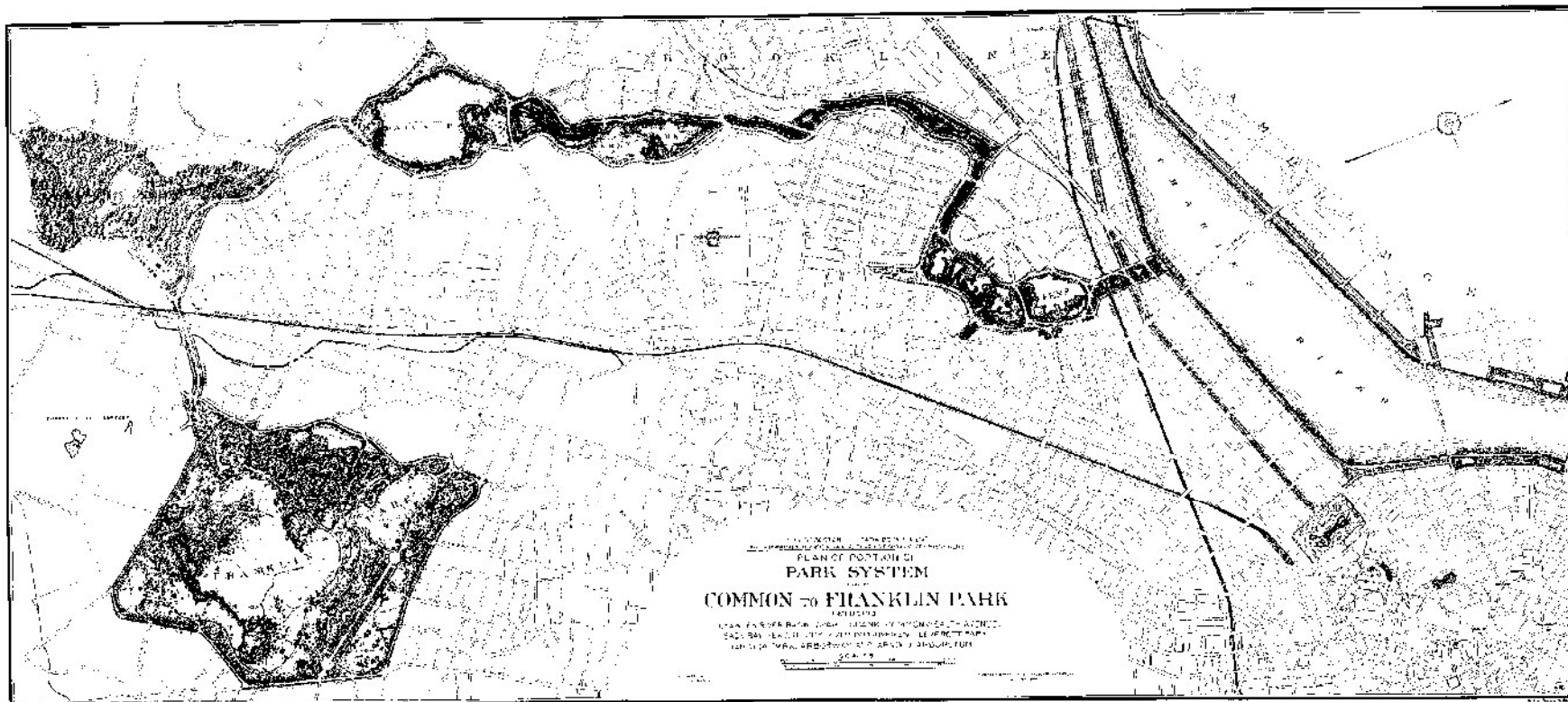
Το Central Park δεν κατασκευάζεται μόνο για λόγους αστικής υγιεινής και αναψυχής, αλλά επίσης προκειμένου να αναβαθμίσει τη φυσιογνωμία της Ν. Υόρκης

Frederick Law Olmsted

Η Ν. Υόρκη σήμερα, όπως φαίνεται από το εσωτερικό του Central Park

OLMSTED ARCHIVES

*Το «σμαραγδένιο περιδέραιο, «emerald necklace»
του δικτύου πάρκων της Βοστώνης*

*Ο Ναπολέων ο 3ος και
ο βαρόνος Hausmann
περιέλαβαν, ανάμεσα στις
άλλες παρεμβάσεις, στη
Γαλλική πρωτεύουσα, και
μια σειρά πάρκων, όπως
αυτό του δάσους της
Βουλώνης,
Bois de Boulogne.*

A. Château de la Muette.	F. Croix St Ange.	L. Route de la Reine Marguerite.	Q. Route de Barbant.
B. Route de Boulogne à Pacy.	G. Croix de la Luce.	M. Croix Catalan.	R. Route de Madrid.
C. Croix de Mortmar.	H. Route de St Denis.	N. Croix de Bouvrais.	S. Route de Vincennes.
D. Mur de Auteuil.	I. Croix d'Auteuil.	O. Croix de Chambray.	T. Rivière de Seine.
E. Route de Montreuil.	K. Mur aux Echar.	P. Croix de Marilly.	V. Porte Maillot.

*Frederick Law Olmsted:
Niagara Falls Reservation*

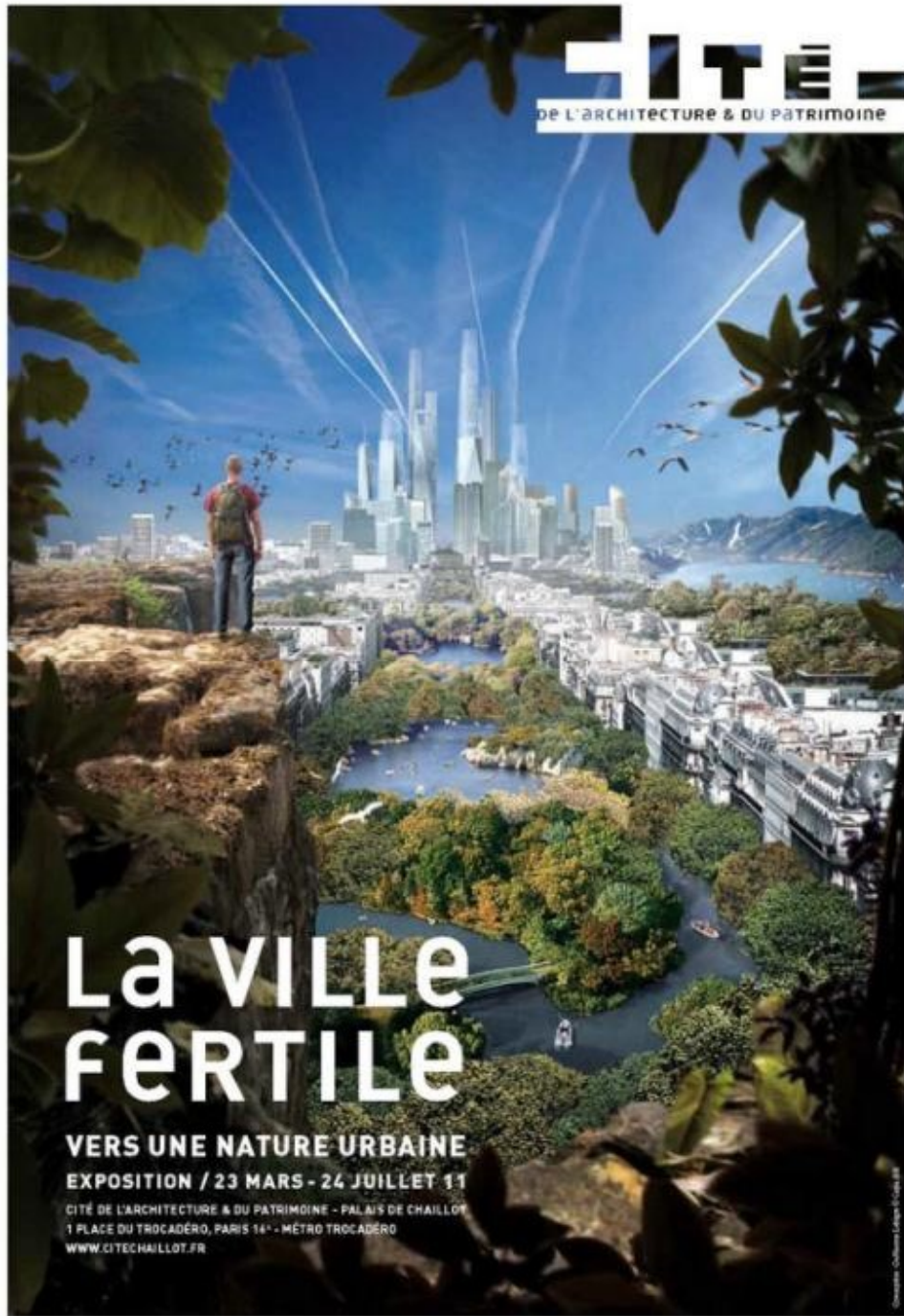

*Frederick Law Olmsted:
Niagara Falls Reservation*

*Frederick Law
Olmsted:
Blackrock Falls
South
Mountain
Reservation
Essex –
New Jersey*

CITÉ
DE L'ARCHITECTURE & DU PATRIMOINE

La VILLE FERTILE

VERS UNE NATURE URBAINE
EXPOSITION / 23 MARS - 24 JUILLET 11

CITÉ DE L'ARCHITECTURE & DU PATRIMOINE - PALAIS DE CHAILLOT
1 PLACE DU TROCADÉRO, PARIS 14e - MÉTRO TROCADÉRO
WWW.CITECHAILLOT.FR

© Christiane - Culture Images - Paris - 2011

*...τέλος του δεύτερου μέρους
της παρουσίασης*

Ευχαριστώ...